

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Hüda KAYA

İstanbul Milletvekili

Erzincan ili, İliç ilçesi, Çöpler Köyünde bulunan Türkiye'nin ikinci büyük altın madeni Çöpler altın madeni üç kat daha genişletilmek isteniyor. Yüzde 80'i Kanadalı Alacer Gold şirketine Yüzde 20'si iktidara yakın Çalık Holding'e ait şirketine ait olan maden sahası ve atık havuzlarında üç kat kapasite artışı yapmak için ÇED Olumlu raporu aldı bakanlıktan.

Fırat Havzası üzerinde, Fırat Nehri'nin 300 metre dibinde kurulu siyanürlü atık havuzları ve yüzlerce metre derinliğinde maden çukurları ile doğa ve yaşam tehdit etmektedir. Tunceli, Malatya, Sivas Divriği'ye kadar genişleyecek projenin büyütülmesi, Fırat'ın aktığı tüm Anadolu'nun, Mezopotamya'nın en büyük sorununu oluşturmaktadır.

Yaklaşık 600 futbol sahası büyüklüğünde siyanür ve sülfürik asitli atık çıkaracağı düşünülen madende, günde 80 ton kullanılan siyanür olduğu ve heyelan sonucunda zeminindeki membran koruyucunun yırtıldığı ve siyanürün bu yırtıktan toprağa karıştığı iddia edilmektedir.

Şebeke sularındaki civa düzeyinin artışının atık havuzlarıyla ilişkili olduğu atık depo alanlarında gerçekleşen sızıntı ve taşmalar sonucunda suya ve toprağa kadmiyum karıştığı bilimsel çalışmalarla belirlenmiştir. Soluma, su ve gıdanın tüketilmesi yoluyla vücuda alınan siyanür ve diğer ağır metaller nedeniyle tüm canlılarda akut ve kronik zehirlenme, kansızlık, kalp yetmezliği, kanser, böbrek yetmezliği, akıl hastalıkları ve anormal doğumlar görülmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yaklaşık 600 futbol sahası büyüklüğündeki yığın liç sahasında heyelan olduğu ve heyelan sonucunda sahanın zeminindeki mebran koruyucunun yırtıldığı ve bu yırtığın da bulunamadığı iddiaları doğru mudur?
2. Madende günde 80 ton kullanılan siyanür olduğuna göre, iddia edilen yırtıktan toprağa karışmış ve karışmaya devam eden siyanür oranı belirlenmiş midir?
3. Bu yaşanan felaket ile tonlarca siyanür yeraltı sularına karışarak, Fırat'ın bir kolu olan Karasu Nehrinden tüm GAP bölgesine siyanür taşıyıp taşımadığı denetlenmiş midir?
4. Bahsi geçen maden Firmalarının devletle yapılan sözleşme detayları nelerdir?
5. Söz konusu alanda yürütülen madencilik faaliyetlerinin salacağı zehirli maddelerin, içme sularına ve yoğun yerleşim alanlarına hem de Fırat nehrine karışmasına karşı bir önlem var mıdır?